

Příklad k osobní svobodě

Dva cizinci původem z Afriky – Emmanuel Eboue a Emmanuel Adebayor – pobývali po několik let legálně na území České republiky. Oběma bylo uděleno povolení k dlouhodobému pobytu i pracovní povolení.

Emmanuel Adebayor byl hráčem 1. FC Brno; jeho povolení k zaměstnání obsahovalo omezeno na území okresu Brno-město. Poté, co Emmanuel Adebayor odehrál ligové utkání na hřišti pražské Sparty (v němž vsítil dva góly a přispěl tak k hladkému vítězství svého klubu), mu bylo povolení odňato podle § 100 odst. 2 zákona o zaměstnanosti, neboť porušil podmínky uděleného povolení (práce mimo oblast, pro niž povolení platilo). Emmanuel nicméně odehrál (nyní již bez povolení) i následující ligové utkání, na základě čehož s ním bylo podle § 119 odst. 1 písm. b), bod 3. (zaměstnání bez povolení k zaměstnání) zákona o pobytu cizinců na území ČR zahájeno řízení o správním vyhoštění.

V návaznosti na to bylo vydáno rovněž rozhodnutí o zajištění cizince podle § 124 odst. 1 téhož zákona, které bylo odůvodněno tím, že existuje podezření, že by cizinec mohl ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. Toto podezření bylo dle Policie ČR založeno na domněnce, že Adebayor má v Brně přítelkyni, kterou nebude chtít opustit, a proto se zřejmě bude vyhoštění vyhýbat.

Adebayor byl zajištěn 1. 3. 2008; ihned druhý den po svém zajištění podal správní žalobu proti rozhodnutí Policie. Dne 30. 8. 2008 byl Adebayor vyhoštěn. Krajský soud v Brně o této žalobě rozhodl dne 6. 9. 2008 tak, že rozhodnutí bylo nezákonné. Proti tomuto rozsudku byla podána kasační stížnost, o které NSS dosud nerozhodl. Zároveň stěžovatel podal žalobu podle § 200o o.s.ř., o níž rozhodl Městský soud v Brně dne 4. 8. 2008 tak, že návrh zamítl, neboť podle něj byly splněny podmínky zajištění.

Emmanuel Eboue pracoval rovněž v Brně, a to jako kuchař ve špičkové restauraci zaměřené na mezinárodní klientelu. Jednoho dne byl Eboue zazdržen za napadení hosta, který mu vyčetl, že jeho Waakye bylo rozvařené a málo kořeněné. Policisté jej jako podezřelého z trestného činu ublížení na zdraví odvezli dne 2. 4. 2008 v 20.30 na policejní stanici. Dne 5. 4. 2008 v 5.30 byl Eboue předán soudu, který téhož dne rozhodl o uvalení vazby z důvodu podle § 67 písm. a) tr.ř., neboť soud dospěl k závěru, že (jelikož jde o cizince) hrozí nebezpečí, že Adebayor uprchne za hranice. Ve vazbě byl ponechán až do 2. 7. 2008, kdy Městský soud v Brně rozhodl o zproštění obžaloby; dospěl totiž k závěru, že Eboue jednal – byv nejprve napaden hostem – v nutné obraně.

Zhodnoťte situace z hlediska Úmluvy, Listiny i „obyčejného“ práva. Připravte si argumenty obhajující postup státu i argumenty proti němu. Srovnajte oba druhy omezení osobní svobody. Zaměřte se zejména na následující otázky. Je daný případ omezení osobní svobody v obecné rovině slučitelný s Listinou a Úmluvou? Které skutečnosti jsou pro posouzení této otázky rozhodné? Liší se v případě obou dokumentů? Jaké jsou rozdíly mezi oběma typy omezení osobní svobody? Co mají naopak společného? Jak by mohly příběhy pokračovat?